

SPECIAL ATTENTION: Translation Pool

AP-ML
July 1
XIV-1085-w

HUNGARY

PERSONALITIES (2101)

JUSTICE (1806) ✓

FERENC JANOSI

SOURCE GRAZ: Confidential.

DATE OF OBSERVATION: Until December 1956.

ENGLISH SUMMARY: In 1944, Ferenc JANOSI, Protestant army chaplain, in company of Bela MIKLOS, deserted from the army and went over to the Soviets.

The DEBRECEN government gave JANOSI a small post, where he made the acquaintance of Imre Nagy and his daughter whom he married in 1948. At the time, this marriage was also discussed in the Political Committee.

After the marriage, he was given the rank of a colonel and became the chief of the newly set up political super-department in the Defense Ministry.

After Geza LOSONCZY's arrest (1951), the post of the first deputy minister in the Ministry of Public Education was given to Ferenc JANOSI.

After the formation of the Patriotic People's Front in 1954, JANOSI became its first secretary.

In April 1955, the Party instructed him to convoke a national conference of the People's Front. At this conference he analyzed the grave consequences of his rightist deviation, made a self-criticism and resigned.

Since that time, he often took his lunch at the journalists' club but took no part in the often stormy discussions carried on there. Apart from the name of his father-in-

(over)

law, he had no connections with daily political life.

EVALUATION COMMENT: This report adds some useful biographical data to the career of Ferenc JANOSI, one of the defendants at the recent trial of Imre Nagy and his associates.

The main stages of JANOSI's career, such as the fact that he married Imre Nagy's daughter, are confirmed.

x x x

JÁNOSI Ferenc 1944-ben mint református táborigazgató, MIKLÓS Bélával együtt ment át az oroszokhoz. A Magyar Ujság (a későbbi Uj Szó) egyik legelső száma közölte fényképét és nyilatkozatát, annak bizonyítása végett, hogy papok is nyugodtan jelentkezhetnek a szovjet csapatoknál, mert semmi bántódásuk nem lesz.

JÁNOSI a DEBRECEN-i kormánytól kapott kisebb megbízást. Ekkor ismerkedett meg Nagy Imrével, majd ennek leányával, akit 1948 körül feleségül vett. A házasság ügyét annak idején a Politikai Bizottság is tárgyalta, tekintve, hogy Nagy Imre, a leendő após a politikai bizottság tagja, JÁNOSI pedig pap volt.

A házasságkötés után JÁNOSI tüneményes gyorsasággal jutott előre. Rövidesen ezredessé nevezték ki és az akkor frissen felállított HM politikai főcsoport főnökévé tették. A hadsereg politikai tiszti hálózatának megszervezése, a politikai nevelés irányítása lett a feladata.

Amikor 1951-ben átszervezték a minisztériumi állásokat, az államtitkári beosztást a miniszterhelyettesi váltotta fel. Több volt államtitkár (illetve miniszterhelyettes) posztot cserélt. A cserék során a Népművelési Minisztérium első miniszterhelyettesi állását JÁNOSI Ferencsel töltötték be.

1954 októberében, amikor újjászervezték a Hazafias Népfrentot, JÁNOSI lett a főtitkára. A népfrent alakuló kongresszusán nem játszott szerepet, mert Nagy Imre mellett szóhoz sem jutott.

1955 áprilisában a párt felszólítására összehívta a népfrent országos értekezletét. Ezen elemezte a jobboldali elhajlás súlyos következményeit, a maga nevében önkritikát gyakorolt (Nagy Imrét csak láthatóan kényszerből, egy félmondat erejéig említette), majd lemondott. Utóda APRÓ Antal lett.

(over)

Ettől kezdve gyakran járt be az Ujságíróklubba ebédelni s ilyenkor legtöbbször HARASZTI asztalához ült. Az itt néha lezajlott heves beszélgetésekbe nem ment bele, mélan hallgatott, nem nyilvánított véleményt. Apósa nevéen kívül nem igen kötötte semmi a napi politikához.

JÁNOSIné éveken át, mint a Lapkiadó Vállalat alkalmazottja, lektora volt a Hungary (Vengrija) című folyóiratnak. A taggyűléseket végighallgatta, -- az apját elítélőket is, -- de soha fel nem szólalt. 1955 elején el akarták bocsátani, de mivel értelmetlannak tartották, a Népművelési Minisztérium utasítására mindig maradt. SARLÓ Sándor, VÁSÁRHELYI utóda a lapnál, azért ragaszkodott hozzá, mert hátha egyszer megint lesz valaki Nagy Imréből.